

Buugga Daanyeel - Boqol iyo Saddex iyo Sagaashan

Daah-furka Waqtiyada Ugu Dambeeya: Laga bilaabo Masiirka Ruushka ilaa Soo-noqoshada Trump iyo Samaysanka Ekaanta Bahalka

Jeff Pippenger
2024-04-23

Mustaqbalka dhow Ruushku wuxuu ku soo afjari doonaa dagaalka Ukraine guul, oo guushaasu waxay caddayn doontaa inay tahay bilowga dhammaadka Putin iyo Ruushka. Sida Gorbachev uu dib ugu habeeyey (perestroika) boqortooyadiisii dabadeedna ugu cararay Qaramada Midoobay, ayaa Ruushka siyaasadeedna loo keeni doonaa hoos yimaada awoodda Qaramada Midoobay, halka Ruushka diimeedna la hoos keeni doono xukunka baabasiinta. Trump waxaa la dooran doonaa 2024, wuxuuna ka adkaan doonaa Dimuqraadiyiinta caalamiyeysan iyo Jamhuuriyiinta sheegta ee caalamiyeysan, wuxuuna samayn doonaa isbahaysi uu la galo caalamiyiinta Qaramada Midoobay, ujeeddaduna waxay noqon doontaa in lagu xalliyo burburka ka dhashay dhammaadka Putin iyo Ruushka. Markaasaa dhilladii Turos u doodi doontaa Ruushka.

Dagaalkii Baniyas, taariikhdiisii ugu horreeyey ee saddexda dagaal ee aayadda afartanaad ayaa dib loo soo celiyaa. Dagaalkii ugu horreeyey, oo uu matalayay burburkii Midowgii Soofiyeeti sannadkii 1989, kii ugu horreeyey siddeeddii madaxweyne ee ugu dambeeyey wuxuu u adeegay sidii ciidanka wakiilka u ahaa baadarinimada. Madaxweynihii ugu horreeyey wuxuu ahaa Jamhuuri, taas oo muujinaysa in kan ugu dambeeyana uu sidoo kale ahaan doono madaxweyne Jamhuuri ah. Madaxweynihii ugu horreeyey waxaa lagu yiqiin hadalladiisii ku saabsanaa derbiga daaha birta ah, kaas oo, sida calaamad nebiyeed, soo dhacay markii Darbigii Berlin uu dumay Noofambar 9, 1989. Madaxweynihii Jamhuuriga ahaa ee ugu dambeeya waxaa lagu aqoonsan doonaa hadalladiisa ku saabsan derbiga xadka koonfureed ee Maraykanka, calaamaddana tilmaami doonta markhaatifurka Trump ee dhismaha derbiga waxay ahaan doontaa sharciga Axadda, halkaas oo “derbiga kala-soocidda kaniisadda iyo dawladda” ee astaanta ahi meesha laga saaro.

Madaxweynihii ugu horreeyey wuxuu ahaa xiddig warbaahineed oo hore, laguna yaqaanay aftahanimadiisa fiiqan iyo dareenkiisa kaftan. Madaxweynihii ugu dambeeyeyna waa xiddig warbaahineed oo hore, laguna yaqaan aftahanimadiisa fiiqan iyo dareenkiisa kaftan. Sannadkii 1989 wuxuu calaamadeeyey burburkii boqortooyadii loo yaqaanay Midowgii Soofiyeeti, dagaalka ugu dambeeya ee saddexda dagaal ee aayadda afartanaadna wuxuu metelaa burburka boqortooyada loo yaqaan Ruushka.

Dagaalkii Paaniyam waa dagaalkii saddexaad oo ugu dambeeyey ee aayadda afartanaad, waxaana hore loogu sii tilmaamay dagaalkii koowaad. Markii dagaalkii koowaad dhammaaday, dunida oo dhammu waxay qiratay in awoodda keliya ee dunida ka sarraysa ay ahayd Maraykanka. Xukunkaas caalamiga ahna waa lagu soo celin doonaa gunaanadka dagaalkii ugu dambeeyey, waayo halkaas, inkasta oo isbahaysi la sameeyey u dhexeeyey Antiochus III iyo Philip kii

Makedoniya, (Maraykanka iyo Qaramada Midoobay), haddana Maraykanka (nebigii beenta ahaa) waxaa loo taagi doonaa boqorka ugu sarreeya ee tobanka boqor (masduulaagii—Qaramada Midoobay.)

Saddexda dagaal ee aayadda afartan ku xusan waxay xambaarsan yihiin saxiixa “Runta,” waayo kii ugu horreeyey wuxuu matalaa kii ugu dambeeya, dagaalka dhexena wuxuu matalaa fallaagowga. Ciidankii wakiilka ahaa ee guulaystay ee ugu horreeyey iyo kii ugu dambeeyey (Maraykanka) ayaa adkaada, hase yeeshee ciidankii labaad ee wakiilka ahaa wuu guuldarraystaa, ciidankaas labaad ee wakiilkuna waa Naasinnimada, taas oo ah astaanta caalamiga ah ee fallaagowga.

Saddexda olole siyaasadeed ee Donald Trump waxay xambaarsan yihiin saxiixa “Runta,” waayo doorashada ayuu ku guulaystaa ololihisii koowaad iyo kii u dambeeyey, hase yeeshee ololihii dhexe waxaa lagaga adkaadaa bahalka cawaannimada, kaas oo ah xoogga masduulaagga, mar kale ah astaanta fallaagada ee uu matalo xarafka saddex iyo tobnaad ee alifbeetada Cibraaniga, kaas oo marka lala geeyo xarafka koowaad iyo kan u dambeeya sameeya erayga Cibraaniga ah ee “Runta.”

Aayadda tobnaad ee Daanyeel kow iyo tobnaad waxay tilmaamaysaa wakhtiga dhammaadka sannadkii 1989, aayadda lix iyo tobnaadna waxay tilmaamaysaa sharciga Axadda ee dhowaan imanaya. Aayadaha tobnaad ilaa shan iyo tobnaad waxay metelaan taariikhda qarsoon ee aayadda afartanaad, taas oo ah qaybta kitaabka Daanyeel ee la shaabadeeyey ilaa maalmaha ugu dambeeya. Marka aayadaha tobnaad ilaa shan iyo tobnaad la geliyo (xarriiq dusheed xarriiq) taariikhda qarsoon ee aayadda afartanaad, qaybta Daanyeel ee la xidhiidha maalmaha ugu dambeeya waa la furfuraa. Qaybtaas waxaa la furfuraa wax yar ka hor intaan nimcadu u xidhmin kuwa Sabtida xajiya marka uu yimaado sharciga Axadda ee dhowaan imanaya. Sidaa darteed, waxay metelaysaa shaabaddii ugu dambaysay, ama toddobaad.

Oo markuu furay shaabaddii toddobaad, waxaa samada ka dhacday aamusnaan qiyaastii nus saac ah. Markaasaan arkay toddobadii malaa’igood oo Ilaah hortiisa taagnaa, waxaana la siiyey toddoba buun. Malaa’ig kale ayaa timid oo meesha allabariga istaagtay, iyadoo haysata beeb dahab ah oo foomo lagu shido; waxaana iyada la siiyey foomo badan, si ay ugu bixiso iyada oo la jirta tukashooyinka quduusiinta oo dhan meesha allabariga dahabka ah oo carshiga hortiisa taal. Qiiqii foomo, oo la socday tukashooyinka quduusiinta, ayaa gacanta malaa’igta ka hor kacay Ilaah hortiisa. Markaas malaa’igtii waxay qaaday beebkii, waxayna ka buuxisay dabkii meesha allabariga, dabadeedna dhulka ayay ku tuurtay; waxaana dhacay codad, iyo onkodad, iyo hillaacyo, iyo dhulgariir. Toddobadii malaa’igood ee haystay toddobada buun waxay isu diyaariyeen inay afuufaan. Muujintii 8:1–6.

Toddobada malaa’ig ee wata toddobada buun waxay metelaan xukunka fulinta ah ee ka bilaabma sharciga Axadda ee Maraykanka, waxayna sidoo kale metelaan xukunka fulinta ah ee bilaabma marka Miikaa’iil istaago oo wakhtigii imtixaanka aadanuhu xidhmo. Xilliga koowaad, laga bilaabo sharciga Axadda ilaa Miikaa’iil istaago, xukunnada Ilaah waxay ku qasan yihiin naxariis; laakiin markaas toddobada belaayo ee ugu dambaysa waa xukunnada Ilaah ee aan naxariis ku qasnayn. Furitaanka shaabadda toddobaad waa marka xukunnada fulinta ah la diyaarinayo, sida ay u metelaan toddobada malaa’igood.

Cutubyada labaad iyo sagaalaad ee Daanyeel waxay aqoonsanayaan “baryada quduusiinta” inay yihiin duco lagu fahmayo dhacdooyinka la xidhiidha riyadii qarsoonayd ee Nebukhadnesar ee taallada dugaagta, iyo toobadda iyo qirashada la xidhiidha “toddobada goor,” ee cutubka lix iyo labaatanaad ee Laawiyiintii. Baryada lagu qasay fooxa ku jira “weelka dahabka ah ee fooxa,” ee kor ugu kacay Ilaah hortiisa, waxa tukada kuwa loogu yeedhay inay ka mid noqdaan boqol iyo afartan iyo afarta kun, kuwaas oo wakhtigaas hela shaabadda Ilaaha nool, marka dabka meesha allabariga laga soo qaado oo dhulka lagu tuuro.

Cutubka sagaalaad ee Yexesqeel, quduusiintaas isla kuwii ah ayaa ka taahaya oo ka ooyaya karaahiyada lagu sameeyo dalka iyo kiniisadda, oo markay muujiyaan qoomamadooda qotoda dheer ee dembiga aawadiis, malaa’igta wax shaabadaysa ayaa calaamad saarta fooddooda. Sida ku jirta cutubka siddeedaad ee Muujintii Yooxanaa, xukunnada ay matalaan malaa’igaha wax baabbi’iya waxay halkaas kaga jiraan gadaasha iyagoo sugaya amarka ah in shaabadayntu dhammaatay.

“Iyada aan haba yaraatee qaldamin, Kan Aan Xad Lahayn weli xisaab buu la leeyahay quruumaha oo dhan. Inta naxariistiisa la bixinayo iyadoo loogu yeedhayo towbadkeen, xisaabtani way furnaan doontaa; laakiin marka tirooyinku gaadhaan qaddar cayiman oo Ilaah dejiyey, adeegga cadhadiisu wuu bilaabmaa. Xisaabtu way xidhantaa. Samirka Ilaah baa joogsada. Mar dambe ma jiro baryid naxariis ah oo iyaga aawadood loo sameeyo.”

“Nebiguu, isagoo sii eegaya qarniyada soo socda, ayaa wakhtigan hortiisa lagu muujiyey araggiisa. Quruumaha wakhtigan jooga waxay ahaayeen kuwii helay naxariiso aan hore loo arag. Barakooyinka samada ugu xulashada badan ayaa la siiyey iyaga, laakiin kibir sii kordhaya, damac, sanamcaabudid, quursiga Ilaah, iyo mahadnaq-xumo liidata ayaa iyaga lagu qoran yahay. Si degdeg ah bay u xidhayaan xisaabtooda Ilaah la jirta.”

“Laakiin waxa iga dhiga inaan gariiro waa xaqiiqada ah in kuwii lahaa iftiinka iyo mudnaanta ugu weyn ay ku wasakhoobeen xumaanta baahsan. Iyagoo ay saamayn ku yeeshen kuwa xaqdarrada ah ee ku xeeran, qaar badan, xataa kuwa runta qirta, way qabowdeen, waxaana qaaday qulqulka xoogga badan ee sharka. Yasidda guud ee lagu tuuray cibaadada runta ah iyo quduusnimadu waxay keentaa in kuwa aan si dhow ula midoobin Ilaah ay lumiyaan xurmadii ay u hayeen sharcigiisa. Haddii ay raaci lahaayeen iftiinka oo ay runta qalbiga ka addeeci lahaayeen, sharcigan quduuska ah ayaa ugu sii qaali badnaan lahaa markan la quudhsado oo dhinac loo dhigo. Sida ixtiraam-darrada loo muujiyo sharciga Ilaah ay u sii caddaanayso, xariiqda kala soocidda u dhexaysa kuwa dhawra iyo duniduna way sii muuqataa. Jacaylka loo qabo amarrada rabbaaniga ah wuu ku kordhaa koox mid ah, sida ay quudhsiga loo qabo ugu sii kordhaya koox kale.”

“Qalalaasuhu si dhakhso ah ayuu u soo dhowaanayaa. Tirakoobyada si degdeg ah u sii kordhaya waxay muujinayaan in wakhtigii booqashada Ilaah ku dhow yahay inuu yimaado. In kasta oo uu ka cagojiidayo inuu ciqaabo, haddana wuu ciqaabi doonaa, taasna si dhakhso ah. Kuwa iftiinka ku socda waxay arki doonaan calaamadaha halista soo dhowaanaysa; laakiin ma aha inay aamusnaan ku fadhiyaan, iyagoo aan dan ka lahayn oo sugaya burburka, iyagoo naftooda ku qalbiqaboojinaya rumaysadka ah in Ilaah dadkiisa gabbaad siin doono maalinta

booqashada. Taas aad bay uga fog tahay. Waa inay gartaan in waajibkoodu yahay inay si dadaal leh ugu hawlgalaan badbaadinta kuwa kale, iyagoo rumaysad xoog leh Ilaah ka sugaya gargaar. ‘Baryada kulul oo wax ku ool ah ee nin xaq ah wax badan bay tartaa.’”

Khamiirka cibaado-qabka ahi gebi ahaanba ma lumin awooddiisii. Wakhtiga ay khatarta iyo niyad-jabka kaniisaddu ugu weyn yihiin, kooxda yar ee iftiinka ku taagan waxay la taahayaan oo la ooyayaan karaahiyooyinka dalka laga dhex samaynayo. Hase yeeshee, si ka sii gaar ah ayaa baryadoodu ugu kacayaan kaniisadda aawadeed, maxaa yeelay xubnaheedu waxay u dhaqmayaan sida dunidu u dhaqanto.

“Baryada daacadda ah ee kooxdan yar ee aaminka ah ma noqon doonaan kuwo aan waxba tarayn. Marka Rabbigu u soo baxo sidii aargude, wuxuu kaloo u iman doonaa sidii ilaaliye u ah dhammaan kuwa iimaanka ku xajistay daahirmadiisa oo naftooda ka ilaashaday wasakheynta dunida. Waa wakhtigan kan Ilaah ballanqaaday inuu u aari doono kuwa uu doortay oo habeen iyo maalin isaga u qayshada, in kastoo uu muddo dheer ugu dulqaato.”

“Amarku waa kan: ‘Dhex mara magaalada dhexdeeda, adigoo dhex maraya Yerusaleem dhexdeeda, oo calaamad saar wejiyada ragga u taahaya oo u ooyaya karaahiyooyinka oo dhan ee lagu sameeyo dhexdeeda.’ Kuwaas taahaya ee ooyaya waxay hore u hayeen oo u faafinayeen erayada nolosha; way canaanteen, talo bixiyeen, oo baryeen. Qaar ka mid ah kuwii Ilaah sharaf-dhiggiisa dhaawacay way toobadkeeneen oo qalbigooda hortiisa ku hoosaysiiyeen. Laakiin ammaantii Rabbigu way ka tagtay Israa’iil; in kasta oo qaar badan ay weli sii wadeen qaababka diinta, haddana xooggiisii iyo joogitaankiisii way maqnaayeen.”
Testimonies, volume 5, 208–210.

Aayadaha toban ilaa shan iyo toban waxay furayaan taariikhdiisii qarsooneyd ee aayadda afartan, iyaga oo sidaas samaynayana isla mar ahaantaas waxay caddaynayaan in shaabadaynta boqol iyo afartan iyo afar kun hadda lagu fulinayo kuwa buuxiyey shuruudihii salaadaha uu metelayay Daanyeel iyo saddexdii mudan ee cutubka labaad, iyo Daanyeel ee cutubka sagaalaad. Kala duwanaanshaha u dhexeeya labadaas salaadood waxaa loo garan karaa sidan: salaad lagu raadinayo in la fahmo dhacdooyinka dibadda ee wax sii sheegidda (Daanyeel 2), iyo salaad lagu xaqiijinayo waayo-aragnimada gudaha ee wax sii sheegidda (Daanyeel 9). Kala duwanaansho kale ayaa ah in quduusiintu si wadajir ah u doonayaan inay fahmaan farriinta imtixaanka ee sanamka bahalka (Daanyeel 2), hase yeeshee waa inay shaqada toobadkeenka dhammaystiran u gutaan si shakhsiyan ah (Daanyeel 9). Salaadahoodu waa inay ku jiraan macnaha Yexesqeel 9, waayo waa inay ka murugoodaan dembiyada dalka iyo kiniisaddaba ku jira.

“Wakhtiga cadhadiisu ku soo bixi doonto xukummo, kuwaas hooseeya oo daacadda ah oo Masiixa raacsan waxaa laga sooci doonaa dunida inteeda kale murugada naftooda, taas oo lagu muujiyo baroor, oohin, canaan iyo digniino. Halka kuwa kale isku dayayaan inay dabool ku qariyaan sharka jira, oo ay cudurdaar uga dhigaan xumaanta weyn ee meel walba ku baahsan, kuwa xamaasad u haya sharafta Ilaah oo jecel nafaha aawadood aamusnaan ma geli doonaan si ay raalli uga noqdaan cidna. Nafahooda xaq ah maalin kasta waxaa dhibaya falimaha aan quduuska ahayn iyo hadallada kuwa aan xaq ahayn. Awood uma laha inay joojiyaan daadkan xadgudubka ah ee dembiga, sidaas darteedna waxaa ka buuxa murugo iyo argaggax. Waxay

Ilaah hortiiisa ugu barooranayaan markay arkaan diinta oo lagu quudhsanayo guryaha ay ku nool yihiin kuwii helay iftiin weyn. Waxay u calaacalaan oo ay naftooda dhibaana, maxaa yeelay kibir, damac maal, danaysi, iyo khiyaano nooc kasta leh ku dhowaad waxay ku jiraan kiniisadda. Ruuxa Ilaah oo ku dhaqaajiya canaanta ayaa cagaha lagu tuntaa, halka addoommada Shaydaanku ay guuleysanayaan. Ilaah waa la sharaf tirayaa, runtuna waxba kama tarto.”

“Kuwa aan ka murugoon hoos-u-dhacooda ruuxiga ah, oo aan u barooran dembiyada dadka kale, waxaa laga tegi doonaa iyagoo aan lahayn shaabadda Ilaah. Rabbigu wuxuu amraa rasuulladiisa, nimanka hubka wax lagu laayo gacmaha ku sita: ‘Isaga daba taga magaalada dhexdeeda, oo dila; ishiinnu yuusan tudhin, naxariisna ha yeelanina; dhammaantiin wada laaya odayaasha iyo dhallinyarada, gabdhaha iyo carruurta yaryar, iyo dumarka; laakiinse ha u dhowaanina nin kasta oo calaamaddu saaran tahay; oo ka bilaaba meesha quduuska ah ee aan leeyahay. Markaasay ka bilaabeen odayaashii guriga hortiiisa joogay.’”

“Halkan waxa aynu ku aragnaa in kaniisadda—meesha quduuska ah ee Rabbiga—ay ahayd tii ugu horraysay ee dareenta dhirbaaxada cadhada Ilaah. Odayaashii hore, kuwaas oo Ilaah siiyey iftiin weyn oo u taagnaa sidii ilaaliyayaasha danaha ruuxiga ah ee dadka, waxay khiyaaneeyeen aaminaaddii loo dhiibay. Waxay qaateen mowqifka ah inaan loo baahnayn in la sugo mucjisooyin iyo muujinta muuqata ee xoogga Ilaah sida maalmihii hore. Wakhtiyadu way is beddeleen. Erayadani waxay sii xoojiyaan rumaysadla’aantooda, oo waxay yidhaahdaan: Rabbigu wanaag ma samayn doono, xumaanna ma samayn doono. Isagu aad buu u naxariis badan yahay inuu dadkiisa ku booqdo xukun. Sidaas ayaa ‘Nabad iyo ammaan’ u noqotaa qaylada ragga aan mar dambe codkooda kor ugu qaadi doonin sida buun si ay dadka Ilaah ugu muujiyaan xadgudubyadooda iyo reer Yacquub dembiyadooda. Eeyadan aamusan ee aan ciyi doonaynin waa kuwa dareemaya aargudashada caddaaladda ah ee Ilaah la xumeeyey. Rag, gabdho yaryar, iyo carruur yaryarba dhammaantood way wada halaagsamaan.”
Testimonies, mugga 5, 210, 211.

Aayadda koowaad iyo labaad ee Daanyeel kow iyo tobnaad waxay ka bilaabmaan wakhtiga dhammaadka ee 1989, sida oo kale aayadda tobnaadna. Aayadda labaad waxay taariikhda gaadhsiisaa muddadii koowaad ee Donald Trump, dabadeedna waxay ka tagtaa taariikh qarsoon oo ka bilaabmaysa madaxweynahaas lixaad ee ugu qanisan ilaa boqortooyada toddobaad (Qaramada Midoobay), taas oo uu matalo Iskandar Weyne. Intii u dhaxaysay Xerxes, boqorkii taajirka ahaa ee ku xusan aayadda labaad, iyo Iskandar Weyne, waxaa jiray siddeed boqor oo Faarisi ah. Taariikhda qarsoon ee aayadda labaad ilaa aayadda saddexaad waxay matalaysaa siddeed boqor. Sidaas darteed, laga bilaabo dhammaadka muddadii koowaad ee Trump ilaa boqortooyada toddobaad ee wax sii sheegidda Kitaabka Quduuska ah, waxaa jira wadar ahaan toban boqor oo ku fidsan taariikhda qarsoon ee aayadaha labaad ilaa saddexaad ee cutubka kow iyo tobnaad ee Daanyeel.

Tirada toban waa astaan imtixaan, imtixaanka ka dhaca taariikhdaas qudheeda na waa samaysanka ekaanta bahalka. Madaxweynihii lixaad ee ugu hantida badnaa wuxuu kiciyey kuwa caalamiyeynta wata isagoo ka bilaabaya ololihiisii ugu horreeyey ee 2015, isagoo sidaas samaynayana wuxuu calaamadeeyey bilowga halgan u dhexeeya labada markaati ee Muujintii cutubka kow iyo tobnaad iyo bahalka masduulaagga ah ee cawaannimada, kaas oo aan joogsan ilaa sharciga Axadda

ee aayadaha lix iyo tobnaad iyo kow iyo afartanaad. Dagaalkaas gudihii Donald Trump wuxuu ahaa madaxweynihii ugu horreeyey ee kiciya masduulaagga, waana kan ugu dambeeya sidoo kale. Trump waa madaxweynihii ugu dambeeyey ee bahalka dhulka, Trumpna wuxuu noqon doonaa hoggaamiyihii ugu horreeyey ee boqortooyada toddobaad. Sidaas samaynaya, Trump wuxuu metelaa kan ugu horreeya iyo kan ugu dambeeya ee toban boqor, tobanna waxay u taagan tahay imtixaan.

1776, 1789, iyo 1798 waxay matalaan saddex taariikhood oo caddaynaya in madaxweynihii siddeedaad uu ka mid yahay toddobada. 1776 waxay matalaysaa daabacaaddii Baaqa Madax-bannaanida, iyo taariikhda Shirarkii Qaaradda ee Koowaad iyo Labaad. 1789 waxay matalaysaa xilli taariikheed oo lagu sameeyey Qodobbadii Isbahaysiga. Xilligu wuxuu bilaabmay 1781, wuxuuna ku soo dhammaaday daabacaaddii Dastuurka 1789. 1798 waxay matalaysaa daabacaaddii Shuruucda Shisheeyaha iyo Fidnada, iyo bilowgii bahalka dhulka isagoo ah boqortooyadii lixaad ee waxsii sheegista Kitaabka Quduuska ah.

Shirweynihii Qaaradda waxaa loo qaybiyaa laba xilli oo wax sii sheegid ah: shirweynihii kowaad iyo shirweynihii ugu dambeeyey. Shirweynihii Koowaad ee Qaaradda wuxuu lahaa laba madaxweyne, Peyton Randolphna wuxuu ahaa madaxweynihii ugu horreeyey. Shirweynihii Labaad ee Qaaradda wuxuu lahaa lix madaxweyne. Peyton Randolph wuxuu ahaa madaxweynihii ugu horreeyey labadaba Shirweynihii Koowaad iyo sidoo kale Shirweynihii Labaad ee Qaaradda. Wadarta guud ahaan waxaa jiray siddeed madaxweyne inta lagu jiray taariikhda Shirweynihii Koowaad iyo Shirweynihii Labaad ee Qaaradda. Peyton Randolph wuxuu ahaa madaxweynihii ugu horreeyey labadaba Shirweynihii Koowaad iyo Shirweynihii Labaad ee Qaaradda, taas oo ah xilli wax sii sheegid ah oo ay ka jireen siddeed madaxweyne, hase yeeshee madaxweynihii ugu horreeyey ee mid kasta oo ka mid ah labadaas xilli wuxuu ahaa isla qofkii. Sidaas darteed, in kasta oo ay jireen siddeed muddo-madaxeed, haddana dhab ahaan waxaa jiray toddoba madaxweyne oo keliya. Madaxweynihii ugu horreeyey wuxuu laba jeer ahaa madaxweynihii ugu horreeyey ee toddobada qof ee madaxweyne noqday, sidaas darteedna Randolph wuxuu matalaa kii siddeedaad, kaas oo ka mid ahaa toddobada; oo markaati laba ah aawadiis ayuu u yahay astaan u taagan madaxweynihii ugu horreeyey ee dhabta ahaa, kaas oo ahaa George Washington.

Washington waxaa metela Randolph, sidaas darteedna Randolph, isagoo calaamad u ah Washington, waxa uu gudbinayaa labadaba sifooyinka nebiyadeed ee Randolph, madaxweynihii ugu horreeyey, iyo in Randolph uu ahaa kii siddeedaad, kaas oo ka mid ahaa toddobada. Sidaas awgeed George Washington, isagoo ah madaxweynihii ugu horreeyey iyo Taliyihii Guud ee ugu horreeyey, waxa uu sidoo kale si nebiyad ahaan ah u ahaa kii siddeedaad, oo ka mid ahaa toddobada; Trump-na, isagoo ah madaxweynihii ugu dambeeya, isaguna waxa uu ahaan doonaa kii siddeedaad, kaas oo ka mid ah toddobada.

Madaxweynihii labaad ee Shirweynihii Qaaradda ee Labaad wuxuu ahaa John Hancock. Shirweynihii Qaaradda ee Labaad wuxuu dhammaaday 1781. Laga soo bilaabo 1781 ilaa 1789, waxaa lagu tilmaamaa taariikhda Qodobbadii Isbahaysiga. Muddadaas waxaa astaan u ah taariikhda 1789, iyada oo la daabacay Dastuurka. Muddadaasna waxaa jiray siddeed madaxweyne. Qodobbadii Isbahaysigu waxay metelayeen Dastuurkii ugu horreeyey, hase yeeshee daciifnimadii

Qodobbadii Isbahaysiga ayaa keentay in la beddelo, iyo in saddex iyo tobanka gumeysi ay ansixiyaan Dastuurka 1789.

Xilligaas siddeedda madaxweyne waxay ka koobnaayeen toddoba madaxweyne oo aan madaxweyne ka ahayn taariikhda xilligii ay matalayeen labadii Shirweyne ee Qaaradda ee hore, iyo hal madaxweyne oo madaxweyne ahaa xilligii nebinnimada ee ugu horreeyey. John Hancock wuxuu ka adeegay labadaba Shirweynihii Labaad ee Qaaradda, iyo weliba xilligii ay matalayeen Qodobbadii Isbahaysiga. Heerka nebinnimada, waxaa jiray toddoba nin oo keliya oo madaxweyne ahaa intii lagu jiray labadii Shirweyne ee Qaaradda; sidaas darteed, si nebinnimo ah, John Hancock wuxuu ka mid ahaa siddeedda xilligii Qodobbadii Isbahaysiga, hase yeeshee wuxuu sidoo kale ka mid ahaa toddobadii nin ee xilligii ka horreeyey. Sidaas awgeed, isagu wuxuu ahaa kii siddeedaad, oo ka mid ahaa toddobada.

Xilligii labaad ee nebinnimada, oo uu matalo 1781 ilaa 1789, sida xilligii kowaad oo kale, wuxuu lahaa madaxweyne (Hancock) oo ahaa kan siddeedaad, isla markaana ka mid ahaa toddobadii, sida Randolph uu ahaa xilligii kowaad ee nebinnimada ee uu matalo 1776.

Labada xilli ee siddeedda madaxweyne, halxidhaalaha ah in kan siddeedaad uu ka mid yahay toddobada ayaa la matalay. Labadaas xilli waxay marag ka yihiin in madaxweynihii ugu horreeyey ee dhabta ahaa (Washington) uu isaguna lahaa halxidhaalaha nebinnimada ee ku lifaaqan astaantiisa, iyada oo noociisa uu u matalay Randolph. Saddexdan markhaati waxay quseeyaan Trump. Trump, sida lagu matalay aayadaha kow iyo laba ee cutubka kow iyo tobnaad, waxaa lagu muujiyey oo keliya muddadiisii koowaad, taas oo dhammaatay markii doorashadii labaad uu bahalkii ka soo baxay yaamayska hoose xaday.

Taariikhda rumoobisay aayadahaas waxaa ku jira taariikh qarsoon oo u dhexaysa meeshaas ee boqorka ugu taajirsan (Xerxes) iyo soo gelitaanka Alexander the Great, taas oo u taagan sharciga Axadda, marka ay tobanka boqor si kooban u noqdaan boqortooyadii toddobaad. Inta u dhexaysa boqorka taajirsan iyo tobanka boqor ee isku raaca inay boqortooyadooda toddobaad siiyaan baabtiisnimada, waxaa jiray siddeed boqor. Siddeeddaas boqor ee ka kooban taariikhda qarsoon ee aayadda labaad ilaa aayadda saddexaad, waxay helaan laba markhaati oo siddeed madaxweyne ah taariikhda 1776, 1789, iyo 1798.

Taariikhdaasu waxay xambaarsan tahay astaanta laba iyo labaatan sannadood, taasoo ku aqoonsanaysa inay tahay taariikhda shaabadaynta boqol iyo afar iyo afartan kun marka Ilaahnimadu la midoobto aadannimada. Waxay kaloo xambaarsan tahay markhaatiga “Runta,” maxaa yeelay bilowgu wuxuu calaamadeeyaa madax-bannaani, dhammaadkuna wuxuu calaamadeeyaa ka-qaadista madax-bannaanida, halka saddex iyo toban sannadood ka dib 1776, saddex iyo toban gumeysi ay ansixiyeen Dastuurka. Waxay kaloo tilmaamaysaa laba xilli oo min siddeed boqor (madaxweynayaal) ah kuwaas oo labaduba ka kooban halxidhaalaha ah in kii siddeedaad uu ka mid yahay toddobada.

Trump oo ah madaxweynihii lixaad sannadkii 2016, isla markaana ah hoggaamiyihii ugu dambeeyey ee boqortooyada lixaad, waxa uu sidoo kale matalaa kii ugu horreeyey iyo kii ugu dambeeyey ee tobanka boqor ee isdaba-jooga ah. Tirada toban waxay tilmaamaysaa habka

imtixaanka ee taariikhdaas, imtixaanka ka horreeya oo ku dhammaada sharciga Axadda na waa samaysanka ekaanta bahalka. Ekaanta riyadii-bahalka ahayd ee Nebukadnesar waxay matalaysaa siddeed boqortooyo, sidaas darteedna waxay bixisaa markhaatiga ah in imtixaanka ekaanta bahalka lagu matalo tirada “siddeed”.

Taariikhda imtixaanka ee silsiladda reer Makkabiyiinta, oo matalaysa silsiladda geeska Protestantism-ka ridada ah iyo silsiladda geeska Jamhuuriyadda ridada ah ee uu matalo Antiochus III, silsiladaha iyo geesuhu waxay ku midoobaan hal gees oo keliya, kaas oo ah sanam u eg baabasiimada. Isla taariikhdaas, suuradda Ilaah si buuxda oo joogto ah ayaa loogu soo saaraa kuwa lagu matalay boqol iyo afar iyo afartan kun.

Taariikhda qarsoon ee aayadda afartanaad waxaa lagu furaa taariikhda qarsoon ee aayadda labaad ilaa aayadda saddexaad, iyo taariikhda aayadaha tobnaad ilaa shan iyo tobnaad. Marka Trump uu noqdo madaxweynihii siddeedaad oo ka tirsan toddobada xilliga caleemo-saarkiisa Janaayo 20, 2025, siddeedda boqor ee u dhexeeya Xerxes iyo Alexander the Great waxay calaamadiyaan imaatinka samaysanka sawirka bahalka, Trump-na wuxuu metelaa kii ugu horreeyey iyo kii ugu dambeeyey ee tobanka boqor ee isku xiga.

Waxaan daraasaddan ku sii wadi doonaa maqaalka xiga.

Oo waxaan gacanta midig ee Kii carshiga ku fadhiyey ku arkay kitaab gudihiisa iyo dhabarkiisaba lagu qoray, oo lagu shaabadeeyey toddoba shaabadood. Oo waxaan arkay malaa'ig xoog badan oo cod weyn ku dhawaaqaysa, Kumaa istaahila inuu kitaabka furo oo shaabadihiisana jebiyo? Oo ninna samada jooga, ama dhulka jooga, ama dhulka hoostiisa jooga, ma uu karin inuu kitaabka furo, ama xataa ku eego. Oo aad baan u ooyay, maxaa yeelay, lama helin ninna istaahila inuu kitaabka furo oo akhriyo, ama xataa ku eego. Markaasaa mid ka mid ah waayeelladii igu yidhi, Ha ooyin, bal eeg, Libaaxa qabiilka Yahuudah ka dhashay, oo ah Asalka Daa'uud, wuu adkaaday inuu kitaabka furo oo toddobada shaabadoodna jebiyo. Oo waan eegay, oo bal eeg, carshiga dhexdiisa iyo afarta xayawaan dhexdooda, iyo waayeellada dhexdooda, waxaa taagnaa Wanka sidii mid la gowracay, isagoo leh toddoba gees iyo toddoba indhood, kuwaas oo ah toddobada Ruux oo Ilaah, oo loo diray dunida oo dhan. Oo isna wuu yimid, oo kitaabkiina wuxuu ka qaaday gacanta midig ee Kii carshiga ku fadhiyey. Oo goortuu kitaabka qaaday, afartii xayawaan iyo afar iyo labaatankii waayeelba waxay ku dhaceen Wanka hortiisa, mid kastaana wuxuu haystay kataarad iyo fiyaano dahab ah oo buuxa foom, kuwaas oo ah baryootanka quduusiinta. Oo waxay qaadeen gabay cusub, iyagoo leh, Adigu waad istaahishaa inaad kitaabka qaaddo oo shaabadihiisana furto, maxaa yeelay, waa lagu gowracay, oo dhiiggaagaad Ilaah noogu furtay qabiil kasta, iyo af kasta, iyo dad kasta, iyo quruun kasta; oo Ilaaheennaad nooga dhigtay boqorro iyo wadaaddo, oo innaguna dhulka ayaannu ku xukumi doonaa. Muujintii 5:1–10.